

Władysław, imię zakonne Ignacy od św. Stanisława Konarski

[nauczyciel](#)

[guwerner](#), [podróżnik](#), [pijar](#), [fundator](#)

Ur. 15.4.1698, Żarczyce

Zm. 12.7.1777, Opole Lubelskie

Dane rodziców

Jerzy Konarski (zm. 1705)

Helena Czermińska (zm. 1701)

Wychowanie i wykształcenie

Jego ojciec po śmierci żony przeszedł do stanu duchownego i został proboszczem w Grudzynach (zm. 1705). Wówczas opiekę nad Ignacym oraz jego licznym rodzeństwem przejął brat ich matki, kasztelan zawichojski Antoni Czermiński. Opiekun małego Ignacego oddał go wraz z jego bratem do [kolegium pijarskiego](#) w [Piotrkowie Trybunalskim](#) (przed 1706 rokiem). Edukacja w szkołach zakonnych [pijarów](#) stała się tradycją rodzinną Konarskich, ponieważ później tą samą drogą będzie podążać młodszy i bardziej znany brat Ignacego, reformator szkolnictwa Hieronim (Stanisław).

Etapy kariery dot. edukacji

Do [zakonu pijarów](#) wstąpił w roku 1713. Był nauczycielem wielu przedmiotów ([poezji](#), [retoryki](#) i [składni](#)) w różnych [kolegiach pijarskich](#). W latach 1739-1742 był [rektorem kolegium](#) w [Radomiu](#), a następnie przez trzy lata [prowincjałem](#) pijarskim (do 1745 roku). W 1746 roku, podczas pełnienia urzędu [rektora](#) w [Opolu Lubelskim](#), wykazał się szeroką inicjatywą, fundując szkołę rzemieślniczą (schola artificium), szpital oraz kasę prowincjonalną.

Cieszył się wielką renomą jako [wychowawca](#) synów magnackich rodzin, zarówno w Koronie, jak i na Litwie. Świadczą o tym jego angaże na stanowisko preceptora Sapiechów i Jabłonowskich (w latach dwudziestych XVIII wieku był jednym z [wychowawców](#) Józefa Aleksandra Jabłonowskiego). Na dłużej związał się z Lubomirskimi.

W latach 1736-1739 wyjechał w zagraniczną [podróż edukacyjną](#) jako opiekun synów, nieżyjącego już wojewody krakowskiego Jerzego Dominika Lubomirskiego (zm. 1727). Po śmierci ojca opiekę nad starostą kazimierskim Antonim Benedyktem oraz starostą olsztyńskim Franciszkiem Ferdynandem Lubomirskim przejął ich wój (brat matki Magdaleny z Tarłów), wojewoda sandomierski Jan Tarło, który był właściwym organizatorem tej [podróży](#) i powierzył pieczę nad siostrzeńcami Konarskiemu.

Ignacy prowadził obfitą i regularną korespondencję ze swoim bratem Stanisławem oraz Janem Tarłą, w której ważne miejsce zajmowały sprawy edukacyjne. Przesyłał mu również wiele bieżących informacji. Oryginały listów Ignacego Konarskiego do brata, z lat 1729-1745, znajdowały się w zbiorach rękopisów Biblioteki Ordynacji Krasieńskich i razem z nimi zaginęły. Ekscerpty z listów znane są dzięki późniejszym wrywkowym wypisom. Szczególnie dużo miejsca zajmowały w listach Ignacego doniesienia dotyczące postępów w nauce jego podopiecznych. Można też dzięki nim zrekonstruować przebieg ich zagranicznych podróży i studiów. Ignacy Konarski był guwernerem młodych Lubomirskich już w 1730 roku, nadzorując ich edukację w [Warszawie](#). Od czasów bezkrólewia w 1733 roku przenieśli się wszyscy do [Opola Lubelskiego](#), gdzie Konarski stał się ich domowym nauczycielem. W 1734 roku planowano wyjazd na studia do [Gdańska](#) i [Królewca](#), który zapewne nie doszedł do skutku. W 1735 roku Konarski przebywał w [Częstochowie](#) i donosił o konflikcie z jednym z podopiecznych, zdaje się Franciszkiem, który napisał list z pretensjami i zarzutami wobec osoby guwenera, wskutek czego Konarski nosił się z zamiarem rezygnacji. Kilka miesięcy później spór został załagodzony.

Latem 1735 roku Konarski snuł pierwsze projekty wyjazdu Lubomirskich na studia do [Ołomuńca](#). Jeździł także do [Królewca](#), aby zdawać relację z postępów Lubomirskich w nauce przebywającemu tam Tarle. Jednocześnie narzekał, że jeden z Lubomirskich robił szereg przeszkód w edukacji swojej i brata, nie zgadzając się na dokończenie edukacji i podróż zagraniczną. W związku z czym Konarski ponownie zgłaszał możliwość zrzeczenia się obowiązków wychowawcy. Ostatecznie na przełomie 1735 i 1736 roku nastąpił wyjazd do [Czech](#), a Konarski udał się w [podróż](#) tylko w towarzystwie jednego z braci Franciszka Ferdynanda Lubomirskiego. Narzekał, że jego brat pozostały w kraju nie nadsyłał terminowo pieniędzy. Dalej udano się do [Pragi](#). Pod opieką Konarskiego pozostawał również krewny, bratanek Konarskiego, kasztelan radomski. W końcu 1737 roku udano się na studia [retoryki](#) na [uniwersytecie](#) w [Würzburgu](#). Zastanawiał się nad wyborem drugiego guwernera, od którego oczekiwał stanowczości. Kandydatami byli Polak Jakubowski oraz cudzoziemiec Briot. Następnie trasa podróży prowadziła przez [Moguncję](#), [Mannheim](#), [Luneville](#) do [Paryża](#). W 1739 roku planował jeszcze wyjazd z kasztelanem wiślickim (synem Michała Konarskiego) do [Italii](#). W końcu roku powrócono do kraju.

W 1742 roku Konarski interweniował w sprawie uczniów [kolegium pijarskiego](#) w [Warszawie](#), którzy uczestniczyli w jakichś zajściach i byli uczestnikami tumultu, domagając się usunięcia ich ze szkoły. Pozostawał na stałe w [Opolu Lubelskim](#), dbając o sprawy szkolnictwa i [zakonu pijarów](#).

Fakty z życia osobistego

Był starszym bratem znanego reformatora szkół pijarskich Stanisława Konarskiego. Miał dziesięcioro rodzeństwa.

Żył w [XVII-XVIII wieku](#).

Bibliografia

Przedmiotowa

1. W. Korotyński, *Wyjątki z listów braci Konarskich*, Kronika Rodzinna, 1-3, 1886.
2. J. Michalski, *Konarski Hieronim*, Polski Słownik Biograficzny, t. 13, Wrocław, 1967.